COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.6.2024
COM(2024) 611 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Croației

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 611 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Croației

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului[1], în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului[2], care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la data de 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de UE. În concordanță cu prioritățile semestrului european, mecanismul ajută la realizarea redresării economice și sociale și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul UE și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

[1] JO L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) Regulamentul privind REPowerEU[3], adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea dependenței UE de importurile de combustibili fosili din Rusia. ceea ce va contribui la realizarea securității energetice și la diversificarea aprovizionării UE cu energie, sporind, în același timp, utilizarea surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Croația a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(3) La 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030”[4], pentru a fundamenta deciziile în materie de politică și pentru a crea condițiile-cadru de stimulare a creșterii. Comunicarea definește competitivitatea pe baza a nouă factori determinanți care se consolidează reciproc. Printre acești factori determinanți, accesul la capitalul privat, cercetarea și inovarea, educația și competențele, precum și piața unică apar ca priorități de politică esențiale pentru reforme și investiții în vederea abordării provocărilor actuale în materie de productivitate, precum și în vederea consolidării competitivității pe termen lung a UE și a statelor sale membre. La 14 februarie 2024, Comisia a prezentat, în urma acestei comunicări, Raportul anual privind piața unică și competitivitatea[5]. Raportul detaliază punctele forte și provocările în materie de competitivitate cu care se confruntă piața unică europeană, urmărind evoluțiile anuale în funcție de cei nouă factori determinanți ai competitivității care au fost identificați.

(4) La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2024[6], care marchează începutul ciclului semestrului european din 2024 pentru coordonarea politicilor economice. La 22 martie 2024, Consiliul European a aprobat prioritățile analizei, care vizează cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive. La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2024, în care nu a identificat Croația ca fiind unul dintre statele membre care pot fi afectate de dezechilibre sau care pot fi în pericol de a fi afectate de dezechilibre și pentru care să fie necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat și un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2024 al Croației. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost adoptată de Consiliu la 12 aprilie 2024, precum și Propunerea de raport comun pentru 2024 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale, care a fost adoptată de Consiliu la 11 martie 2024.

(5) La 30 aprilie 2024 a intrat în vigoare noul cadru de guvernanță economică al UE. Cadrul include noul Regulament (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului. Cadrul include, totodată, Regulamentul (CE) nr. 1467/97 privind punerea

---

3 Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1), ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final

6 COM(2023) 901 final.

în aplicare a procedurii de deficit excesiv, cu modificările ulterioare, și Directiva 2011/85/UE privind cadrele bugetare ale statelor membre[7], cu modificările ulterioare. Obiectivele noului cadru sunt asigurarea sustenabilității datoriei publice și a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii printr-o consolidare bugetară treptată și prin realizarea de reforme și investiții. Cadrul promovează asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe politicile pe termen mediu, în combinație cu o aplicare mai eficace și mai coerentă. Fiecare stat membru ar trebui să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu. Planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu conțin angajamentele bugetare, de reformă și de investiții ale statelor membre și acoperă o perioadă de planificare de 4 sau 5 ani, în funcție de durata obișnuită a legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete[8] care este indicată în planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu ar trebui să respecte cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263, inclusiv pe cele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă cel târziu până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din PIB, și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub nivelul de referință de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul (UE) 2024/1263, perioada de ajustare poate fi prelungită cu maximum trei ani. Pentru a sprijini elaborarea planurilor respective, la [21 iunie] 2024, Comisia urmează să furnizeze statelor membre orientări cu privire la conținutul planurilor și al rapoartelor anuale privind progresele înregistrate pe care acestea vor trebui să le prezinte ulterior și, în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) 2024/1263, le va transmite orientări tehnice privind ajustările fiscal-bugetare necesare (traiectoriile de referință și informații tehnice, după caz). Statele membre ar trebui să prezinte planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, cu excepția cazului în care statul membru în cauză și Comisia convin să prelungească termenul cu o perioadă de timp rezonabilă. Statele membre ar trebui să asigure implicarea parlamentelor lor naționale și consultarea instituțiilor bugetare independente, a partenerilor sociali și a altor părți interesate de la nivel național, după caz.

(6) În 2024, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să evolueze în paralel cu punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost

---

7 Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) și Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

8 Cheltuielile nete, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263 al Consiliului din 29 aprilie 2024 (JO L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). „Cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări și emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020, 2022 și 2023 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(7) La 14 mai 2021, Croația a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 28 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de aprobare a planului de redresare și reziliență al Croației[9], care a fost modificată la 8 decembrie 2023 în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil, precum și pentru a include capitolul privind REPowerEU[10]. Eliberarea tranșelor este condiționată de o decizie a Comisiei, adoptată în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, conform căreia Croația a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese în ceea ce privește jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

(8) Comisia a publicat raportul de țară din 2024 pentru Croația[11] la 19 iunie 2024. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2023 și a făcut bilanțul implementării de către Croația a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate anumite deficiențe, legate de provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale UE în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

(9) Pe baza datelor validate de Eurostat[12], soldul bugetului public al Croației a scăzut de la un excedent de 0,1 % din PIB în 2022, la un deficit de 0,7 % în 2023, iar datoria publică a scăzut de la 67,8 % din PIB, la sfârșitul anului 2022, la 63,0 %, la sfârșitul anului 2023.

---

9 Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 28 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Croației (10687/2021).

10 Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 8 decembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 28 iulie 2021 privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Croației (15834/2023).

11 SWD(2024) 611 final.

12 Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2024.

(10) La data de 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat[13] Croației să întreprindă acțiuni pentru a asigura în 2023 o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare de politică globală neutră[14], ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile în fața creșterilor abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. S-a recomandat Croației să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. De asemenea, i s-a recomandat Croației să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Potrivit estimărilor Comisiei, în 2023, orientarea fiscal-bugetară[15] a fost expansionistă, situându-se la 3,0 % din PIB, în contextul unui nivel ridicat al inflației. În 2023, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) a avut o contribuție expansionistă de 1,3 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară. Aceasta include majorarea cu 0,1 % din PIB a costului măsurilor de sprijin de urgență specifice pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile în fața creșterii abrupte a prețurilor la energie. Prin urmare, contribuția expansionistă a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național în 2023 nu s-a datorat decât în parte sprijinului de urgență temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile în fața creșterii abrupte a prețurilor la energie. Creșterea expansionistă a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) a fost, de asemenea, determinată de măsuri nespecifice urgente în domeniul energiei, de creșteri permanente ale salariilor din sectorul public și ale prestațiilor sociale. Creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național în 2023 nu a fost în concordanță cu recomandarea Consiliului. Cheltuielile finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE s-au ridicat la 3,4 % din PIB în 2023. Investițiile finanțate la nivel național s-au ridicat la 3,6 % din PIB în 2023, reprezentând o creștere cu 1,4 puncte procentuale în comparație cu 2022. Croația a finanțat investiții suplimentare prin intermediul Mecanismului de redresare și reziliență și al altor fonduri ale UE. Croația a finanțat investiții publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică, cum ar fi renovarea energetică a clădirilor, producția de biocombustibili și hidrogen, infrastructura de apă și de deșeuri, infrastructura de energie electrică și de gaze, digitalizarea administrației publice, investițiile în diagnosticarea digitală și în dotarea spitalelor cu echipamente digitale,

---

13 Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Croației și care include un *aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2022* JO C 334, 1.9.2022, p. 88.

14 În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, creșterea potențială a producției pe termen mediu a Croației în 2023, care este utilizată pentru a măsura orientarea fiscal-bugetară, este estimată la 11,6 % în termeni nominali, pe baza unei medii pe 10 ani a ratei reale potențiale de creștere și pe baza deflatorului PIB pe 2023.

15 Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile fiscal-bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate de la bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile (și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii. Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului indică o politică fiscal-bugetară expansionistă (contracționistă).

precum și sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale a sectorului de afaceri, care sunt finanțate prin Mecanismul de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale UE.

(11) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, se estimează că PIB-ul real va crește cu 3,3 % în 2024 și cu 2,9 % în 2025, iar inflația IAPC se va situa la 3,5 % în 2024 și la 2,2 % în 2025.

(12) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 se estimează un deficit public de 2,6 % din PIB pentru 2024 și o scădere a ponderii datoriei publice în PIB la 59,5 % până la sfârșitul anului 2024. Creșterea deficitului în 2024 reflectă în principal creșterea suplimentară a cheltuielilor ca urmare a noii reforme a salariilor din sectorul public, noua creștere a pensiilor și a asistenței sociale, precum și creșterea ridicată a investițiilor finanțate la nivel național. Scăderea ponderii datoriei publice în PIB în 2024, în pofida unei orientări fiscal-bugetare expansioniste, se datorează efectului de numitor al unei creșteri încă robuste a PIB-ului și al unei ajustări stoc-flux de natură să reducă datoria. Aceasta din urmă include utilizarea parțială a rezervelor de depozite pentru a rambursa o parte din datorie în 2024 (după ce, în 2023, au fost înregistrate depozite mai mari ca urmare a prefinanțării unei părți din rambursările viitoare ale datoriilor) și operațiunile contabile în termeni SEC în urma livrării de avioane militare care au fost plătite în anii precedenți. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că, în 2024, orientarea fiscal-bugetară va fi expansionistă, cu 1,2 % din PIB.

(13) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se așteaptă ca în 2024 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi”) acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli reprezentând 1,2 % din PIB, comparativ cu 0,7 % din PIB în 2023. Cheltuielile finanțate din granturi acordate prin Mecanismul de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme de stimulare a productivității, fără un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale Croației. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se estimează că în 2024 vor fi susținute prin împrumuturi acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență cheltuieli în valoare de 0,3 % din PIB, comparativ cu 0,1 % din PIB în 2023.

(14) La 14 iulie 2023, Consiliul a recomandat[16] Croației să asigure o politică bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii nominale a cheltuielilor primare nete finanțate la nivel național[17] în 2024 la maximum 5,1 %. În momentul execuției bugetelor pentru 2023 și al pregătirii proiectelor de planuri bugetare pentru 2024, statele membre au fost invitate să țină seama de faptul că Comisia va propune Consiliului deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, întemeindu-se pe datele privind rezultatul bugetar pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se estimează că cheltuielile primare nete finanțate la nivel național ale Croației ar urma să crească cu 14,4 % în 2024, ceea ce se situează peste rata maximă de creștere recomandată. Aceste cheltuieli suplimentare care depășesc rata maximă de creștere recomandată pentru cheltuielile primare nete finanțate la nivel național corespund unei proporții de 3,6 % din PIB în 2024. Acest lucru riscă să nu fie în concordanță cu recomandările Consiliului.

---

16 Recomandarea Consiliului din 14 iulie 2023 privind Programul național de reformă al Croației pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Croației pentru 2023, JO C 312, 1.9.2023, p. 97.

17 Cheltuielile primare nete sunt definite ca fiind cheltuielile finanțate la nivel național, excluzând (i) măsurile discreționare privind veniturile, (ii) cheltuielile cu dobânzile, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(15) În plus, Consiliul a recomandat Croației să întreprindă acțiuni astfel încât să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei și să utilizeze economiile astfel rezultate pentru a reduce deficitul public, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Consiliul a precizat, de asemenea, că, în cazul în care noi creșteri ale prețului energiei ar face necesară adoptarea de noi măsuri de sprijin sau continuarea celor existente, Croația ar trebui să se asigure că astfel de măsuri sunt direcționate pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, sunt fezabile din punct de vedere bugetar și încurajează în continuare realizarea de economii de energie. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, costul bugetar net[18] al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei este estimat la 1,9 % din PIB în 2023, și prevăzut să atingă 0,6 % în 2024 și 0,0 % în 2025. În special, măsurile de plafonare a prețului energiei electrice și al gazelor sunt legiferate pentru a rămâne în vigoare până la sfârșitul lunii septembrie 2024. Dacă economiile aferente ar fi utilizate pentru a reduce deficitul public, astfel cum a recomandat Consiliul, aceste proiecții ar implica o ajustare bugetară de 1,3 % din PIB în 2024, în timp ce cheltuielile primare nete finanțate la nivel național[19] asigură o contribuție expansionistă la orientarea fiscal-bugetară de 2,2 % din PIB în anul respectiv. Nu se preconizează ca măsurile de sprijin în domeniul energiei să fie eliminate treptat cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Acest lucru riscă să nu fie în concordanță cu recomandările Consiliului. Mai mult, se preconizează că economiile care vor rezulta nu vor fi utilizate în întregime pentru reducerea deficitului public. Această previziune riscă, de asemenea, să nu fie în concordanță cu recomandarea Consiliului. Costul bugetar al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei care vizează protejarea gospodăriilor și a întreprinderilor vulnerabile este estimat la 0,1 % din PIB în 2024 (0,4 % în 2023) din care 0,1 % din PIB menține semnalul de preț pentru reducerea cererii de energie și creșterea eficienței energetice (0,3 % în 2023).

(16) În plus, Consiliul a recomandat, de asemenea, Croației să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale UE, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, investițiile publice finanțate la nivel național vor crește, de la 3,6 % din PIB în 2023, la 4,5 % din PIB în 2024. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului. În schimb, se preconizează că cheltuielile publice finanțate din veniturile obținute din fondurile UE, inclusiv din granturile acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, vor scădea la 2,3 % din PIB în 2024 de la 3,4 % din PIB în 2023, ca urmare a încheierii perioadei de programare 2014-2020 a fondurilor structurale ale UE, pentru care au fost disponibile fonduri până în 2023.

(17) Având în vedere măsurile de politică cunoscute la data la care s-au formulat previziunile și în ipoteza menținerii politicilor actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, deficitul public ar urma să ajungă la 2,6 % din PIB în

---

[18] Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale ale furnizorilor de energie.

[19] Această contribuție este măsurată ca variație a cheltuielilor publice primare, excluzând (i) impactul bugetar incremental al măsurilor discreționare privind veniturile, (ii) cheltuielile punctuale, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE, în raport cu rata de creștere potențială medie a PIB-ului nominal pe termen mediu (10 ani), exprimată ca procent din PIB-ul nominal.

2025. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 59,1 % până la sfârșitul anului 2025.

(18) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu criteriul 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se continue cu rapiditate implementarea efectivă a planului, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a stimula competitivitatea pe termen lung a Croației prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se în același timp echitatea socială. Pentru ca Croația să își poată îndeplini angajamentele asumate în plan până în august 2026, este esențial ca țara să continue punerea în aplicare a reformelor și să accelereze investițiile prin abordarea riscului de întârziere, asigurând în același timp o capacitate administrativă solidă. Din cauza concentrării ridicate a investițiilor către sfârșitul perioadei de punere în aplicare a planului de redresare și reziliență (PRR), ar putea apărea provocări în ceea ce privește absorbția. Menținerea unui nivel suficient de solid de coordonare între diferitele niveluri administrative ar reduce aceste riscuri prin asigurarea unei guvernanțe eficace și prin facilitarea punerii în aplicare la timp a proiectelor. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a responsabilității pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență.

(19) În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Croația trebuie să revizuiască fiecare program până în martie 2025, ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024 și în Planul național privind energia și clima. Această revizuire stă la baza alocării definitive a fondurilor UE incluse în fiecare program. Chiar dacă Croația a înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a politicii de coeziune și a Pilonului european al drepturilor sociale, persistă provocări și disparități regionale semnificative între capitală și restul Croației în privința productivității muncii, a nivelurilor investițiilor și al ocupării forței de muncă. Accelerarea implementării programelor politicii de coeziune, împreună cu consolidarea capacității administrative la toate nivelurile de guvernare, reprezintă un element esențial. Prioritățile convenite în cadrul programelor rămân relevante. Dincolo de măsurile privind capacitatea administrativă, este important să se vadă implementarea rapidă a investițiilor în C&D în afara regiunii capitalei. De asemenea, este necesar să se faciliteze tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic prin punerea în aplicare a planurilor teritoriale pentru o tranziție justă, prin găsirea unei soluții pentru sărăcia energetică și prin crearea de comunități energetice. Îmbunătățirea colectării și a gestionării deșeurilor rămâne o prioritate. Este important să se promoveze politici active în ceea ce privește piața muncii, perfecționarea și recalificarea, în vederea creării unor conturi de formare individuale, să se sprijine dezinstituționalizarea și să se investească în servicii sociale comunitare adecvate și accesibile. Croația ar putea utiliza inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa”[20] pentru a sprijini transformarea competitivității

[20] Regulamentul (UE) 2024/795 din 29 februarie 2024 de instituire a platformei Tehnologii strategice pentru Europa (STEP).

sale prin investiții în domeniul tehnologiilor digitale și al inovării profunde, al tehnologiilor curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, al biotehnologiilor și al producției de medicamente.

(20) Pe lângă provocările economice și sociale cărora li se răspunde prin planul de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale UE, Croația se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de accesul la diverse surse de finanțare și de promovare a piețelor de capital, de necorelarea competențelor pe piața forței de muncă și de fragmentarea instituțiilor publice care desfășoară activități de cercetare, dezvoltare și inovare.

(21) Finanțarea nebancară în Croația rămâne insuficient dezvoltată. Capitalizarea bursieră și nivelul emisiunilor de instrumente de datorie și de capital se situează mult sub media UE. Activitățile de capital privat și de capital de risc prezintă tendințe pozitive limitate. Nivelul scăzut de încredere în sursele alternative de finanțare și lipsa atractivității acestora, reprezintă un obstacol suplimentar în calea direcționării economiilor private către piața de capital și a dezvoltării pieței bursiere. Creșterea capacității întreprinderilor mici și mijlocii inovatoare de a atinge nivelul de pregătire al pieței si de a atrage investitori poate promova un climat de investiții mai competitiv. Adoptarea de măsuri care să faciliteze participarea directă a investitorilor de retail pe piețele de obligațiuni și de titluri de capital și care să remedieze obstacolele fiscale de care se lovesc investitorii ar consolida și mai mult rolul finanțării pe piață.

(22) Tendințele pozitive pe piața forței de muncă din Croația continuă, deși există în continuare neconcordanțe între cererea și oferta de competențe, care exacerbează deficitul de forță de muncă, limitând în același timp creșterea productivității. Deficitul de forță de muncă este deosebit de pronunțat în sectorul construcțiilor, al turismului și în unele părți ale industriei. În pofida îmbunătățirilor, rata de ocupare a forței de muncă este în continuare scăzută, în special în cazul lucrătorilor slab calificați. Există un număr tot mai mare de persoane inactive în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani care nu sunt încadrate profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare. Disponibilitatea limitată a structurilor de educație și îngrijire timpurie și a îngrijirii adecvate dezinstituționalizate pe termen lung împiedică participarea forței de muncă, în special a femeilor. Acest lucru agravează deficitul de forță de muncă și împiedică utilizarea deplină a forței de muncă interne în contextul tendințelor demografice nefavorabile. Deficitul de cadre didactice pentru disciplinele fizică și matematică afectează competențele de bază și rezultatele în cadrul Programului pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA), și împiedică dobândirea de competențe mai avansate, îmbunătățirea nivelului de absolvire a învățământului terțiar (care este unul dintre cele mai scăzute din UE), creșterea numărului de studenți în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM) și capacitatea de inovare a economiei. Participarea la programele de educație și formare destinate adulților este foarte limitată. Prin urmare, penuria de personal calificat este considerată de întreprinderi ca fiind unul dintre principalele obstacole în calea investițiilor. Croația a pus în aplicare investiții și reforme în educație și formare, inclusiv în cadrul planului de redresare și reziliență și al politicii de coeziune, pentru a îmbunătăți oferta de lucrători calificați și pentru a alinia programele la nevoile pieței forței de muncă. Cu toate acestea, există atât necesitatea, cât și posibilitatea de a se intensifica aceste eforturi prin ajustarea măsurilor existente și prin introducerea unor conturi individuale de formare astfel încât educația pentru adulți să fie mai atractivă și mai accesibilă, inclusiv pentru populația în vârstă de muncă inactivă și pentru lucrătorii străini. De asemenea, atât în cadrul sistemului de învățământ, cât și pe piața forței de muncă,

sunt necesare eforturi sporite pentru dezvoltarea competențelor necesare pentru accelerarea tranziției către o economie circulară.

(23) Performanțele Croației în materie de cercetare și inovare continuă să prezinte tendințe pozitive. Cu toate acestea, realizarea de progrese în continuare este împiedicată într-o anumită măsură de un peisaj extrem de fragmentat de cercetare publică, dezvoltare și inovare la nivelul instituțiilor publice de cercetare și al facultăților din cadrul universităților. În special, numărul mare și fragmentarea acestor instituții împiedică eficiența și reduce posibilitățile de cooperare și de transfer de cunoștințe, inclusiv între întreprinderi și mediul academic. Croația a pus în aplicare reforme în cadrul planului de redresare și reziliență pentru a reduce numărul instituțiilor publice de cercetare. Cu toate acestea, extinderea domeniului de aplicare, sporirea nivelului de ambiție și îmbunătățirea ritmului punerii în aplicarea acestor eforturi ar avea un rol benefic. În plus, ponderea cheltuielilor întreprinderilor pentru C&D, precum și adoptarea sistemelor de inovare de către întreprinderi rămân cu mult sub media UE, ceea ce conduce la o scădere generală a performanței.

(24) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2024 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandarea privind politica economică a zonei euro. Pentru Croația, recomandările 1, 2 și 3 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia și a celei de a patra recomandări pentru zona euro.

RECOMANDĂ ca, în 2024 și în 2025, Croația să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să prezinte planul bugetar-structural pe termen mediu în timp util. În concordanță cu cerințele Pactului de stabilitate și de creștere reformat, să limiteze creșterea cheltuielilor nete[21] în 2025 la o rată compatibilă cu menținerea deficitului public sub valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat și să mențină datoria publică la un nivel prudent pe termen mediu.

2. Să consolideze capacitatea administrativă de gestionare a fondurilor UE, să accelereze investițiile și să mențină ritmul de implementare a reformelor. Să abordeze întârzierile care apar pentru a permite punerea în aplicare continuă, rapidă și eficace a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, asigurând finalizarea reformelor și a investițiilor până în august 2026. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune. În contextul evaluării la jumătatea perioadei, să continue să se concentreze asupra priorităților convenite, luând în considerare, în același timp, oportunitățile oferite de inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” în scopul îmbunătățirii competitivității.

3. Pentru a consolida competitivitatea: (i) să stimuleze accesul la diverse surse de finanțare și să promoveze piețele de capital, facilitând participarea investitorilor de retail pe piața obligațiunilor, eliminând barierele din calea cotării și consolidând

[21] Conform articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263, „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând cheltuielile cu dobânzile, măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

guvernanța corporativă pentru a îmbunătăți atractivitatea pieței bursiere; (ii) să reducă deficitul de forță de muncă și de competențe prin consolidarea competențelor de bază, îmbunătățirea perfecționării și recalificării și prin îmbunătățirea accesului la îngrijire formală pe termen lung la domiciliu și în comunitate; și (iii) să răspundă fragmentării instituțiilor publice care desfășoară activități de cercetare, dezvoltare și inovare prin asigurarea unei abordări cuprinzătoare și obligatorii în ceea ce privește fuzionarea diferitelor funcții de sprijin, prin consolidarea stimulentelor financiare pentru fuziuni și prin asigurarea promovării obiectivelor strategice relevante în temeiul acordurilor de performanță dintre Ministerul Științei și Educației și instituțiile publice de cercetare și de învățământ superior.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele